

Yttrande
2023-10-17

(Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

Ärende nr 4.1

Yttrande angående – Remiss från Justitiedepartementet – Promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Yttrandet

Utredningen lyfter fram flera viktiga insatser och verktyg som kan bidra till fler möjligheter att upprätthålla tryggheten. Det är samtidigt viktigt att understryka ett par aspekter och eventuella konsekvenser av förslagen i utredningen. Som tjänsteutlåtandet lyfter utgår utredningens förslag från premissen att vistelseförbud ska kunna utfärdas utan konkret brottsmisstanke, utifrån bedömningar avseende framtida brottslighet, och bedömningar om koppling till en viss grupp. Givet utrymmet för tolkningar i utredningens lagförslag är det angeläget att lyfta fram vikten av att rättssäkerheten beaktas och att insatserna är proportionerliga för de som eventuellt beläggs med vistelseförbud, vilket också nämns i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Det är också viktigt att understryka risken med att vistelseförbudet kan få konsekvensen att problemen förflyttas till andra platser snarare än att det upphör och att de positiva effekter som då uppstår på en plats kan få motsvarande negativ konsekvens på en annan plats. Därför måste konsekvenserna av vistelseförbudet analyseras och insatsen behöver försäkra att tryggheten säkras, inte att otryggheten förflyttas från en plats till en annan. Detta är särskilt viktigt i en storstad där den lokalgeografiska karaktären av gängkriminalitet är stark och en eventuell förflyttning av personer i kriminalitet eller i riskzon för kriminalitet med kopplingar till gäng riskerar att få stora konsekvenser.

Yttrande

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna,
Kristdemokraterna

2023-10-17

4.1

Yttrande angående – Remiss från Justitiedepartementet - Promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Yttrande

M, D, L och KD är positiva till och välkomnar lagförslaget. Vi anser att ett vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser kommer vara en nödvändig del i att stärka bekämpningen av brottslig verksamhet och öka göteborgarnas trygghet i det offentliga rummet.

Yttrande
2023-10-16

Ärende nr: 4.1

Yttrande angående – Remiss från Justitiedepartementet -Promemorian
Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser.

Yttrandet

Från 2022 och framåt har det i Göteborgs kommun ägt rum 42 skjutningar (7 med dödlig utgång och 13 skadade). Att inte fler dött är ett mirakel givet att skjutningar ägt rum offentligt med många människor i närheten. Detta placerar Göteborg som en av de värst drabbade kommunerna i Sverige när det kommer till skjutvapenvåld. En föga smickrande lista att kvala in högt på och något vi sverigedemokrater agerar aktivt för att motarbeta. Polisen gör en beundransvärd insats med tanke på de förutsättningar som ges för att lagföra de personer som ligger bakom skjutningarna i Göteborg. Men polisen saknar resurser och befogenheter för att kunna utföra sitt arbete på det sätt som krävs.

En förändring är nödvändig. Socialtjänsten behöver utökade befogenheter, ordning och reda måste upprättas i skolorna, poliser och åklagare behöver fler kollegor, resurser och verktyg. Deltagande i gängmiljöer måste kriminaliseras för att underlätta lagföring när det är svårt att knyta kriminella individer till ett specifikt brott.

Ett vistelseförbud innebär att kriminella kan förvägras närvaro i de områden där de har en negativ påverkan på omgivningen. Detta är ingen ny rättsprincip. En person som byggt upp ett våldskapital i ett bostadsområde, en stadsdel eller en kommun, ska förlora greppet helt och hållet genom att inte få vistas där. I flera fall återvänder dömda kriminella till sina tidigare vistelseområden och fortsätter att begå brott. De blir en dålig förebild för yngre generationer. Med ett vistelseförbud kan detta förhindras och de som ännu inte snärjts in i kriminaliteten ges andra möjligheter i livet.

Det lyfts i Göteborgs Stads svar på remissen att begränsningar av individers fri- och rättigheter står i proportion till nyttan med lagen. Här vill Sverigedemokraterna tydligt markera att oskyldiga individers rätt till att kunna röra sig fritt och säkert alltid måste stå över kriminellas möjlighet att härja runt i samhället. Att begå ett brott är en handling som ska bestraffas. Möjligheten att avtjäna straff i frihet, om än med fotboja, bör användas återhållsamt och det bör inte vara aktuellt att utöka den möjligheten.

Genom att förbjuda gängkriminella att vistas i vissa områden kommer det försvåra fortsatt rekrytering av ungdomar, vilket i sin tur reducerar skadlig brottspåverkan på samhället. Ett vistelseförbud ger vårdnadshavare och anhöriga ett gott verktyg att luta sig mot i deras många gånger hjälplösa kamp mot att se sina barn försvinna ut i en kriminell bana.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2023-09-25
Diarienummer 0653/23

Handläggare
Britta Timan, Lisa Jacobson Flöhr
Telefon: 031-368 04 56, 031-368 03 59
E-post: britta.timan@stadshuset.goteborg.se,
lisa.jacobson.fluhr@stadshuset.goteborg.se

Remiss från Justitiedepartementet - Promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Yttrande över remissen Promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser (Ds 2023:17), i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, översänds till Justitiedepartementet.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har 2023-06-27 fått remissen Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser för yttrande. Yttrandet ska vara Justitiedepartementet tillhanda 2023-10-20.

Utredningen föreslår att det ska införas en ny lag om vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser. Förslaget syftar till att stärka bekämpningen av brottslig verksamhet som utövas av kriminella nätverk i det offentliga rummet och förväntas leda till ökad trygghet för allmänheten. Förslaget innebär bland annat att vistelseförbud ska kunna utfärdas för personer som kan befaras medvetet främja ett kriminellt nätverks brottslighet i ett visst geografiskt avgränsat område. Ett vistelseförbud får inte avse ett större område än nödvändigt och får endast meddelas om intresset av ett sådant förbud väger tyngre än den enskildes intresse av att få vistas inom området. Ett vistelseförbud ska förses med de begränsningar och undantag som är påkallade med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet. Vistelseförbudet ska gälla för en viss tid, högst ett år, med möjlighet till förlängning. Lagändringarna föreslås träda i kraft 2024-07-01.

Polismyndigheten ska anmäla behov av vistelseförbud till Åklagarmyndigheten som prövar frågan. Polisen ska genast underrätta socialnämnden när en anmälan om vistelseförbud görs avseende någon som inte har fyllt 18 år. Socialnämnden ska på begäran av åklagaren eller Polismyndigheten lämna yttrande om den person förbudet avses gälla. Tingsrätten ska pröva åklagarens beslut i fråga om vistelseförbud på begäran av den enskilde, om beslutet har gått honom eller henne emot.

Stadsledningskontoret ser delvis positivt på lagförslaget men anser att det inte är möjligt att bedöma i vilken utsträckning förslaget kommer att få tillräcklig effekt i förhållandet till dess syfte. Lagstiftningen är ingripande i enskilda människors liv samtidigt som det finns vissa oklarheter i hur den föreslagna lagstiftningen kommer att tillämpas i

praktiken. När en lag ger ett så betydande utrymme för tolkning och praxisbildning är det svårt att på förhand bedöma om lagförslagets begränsningar av individers fri- och rättigheter står i proportion till nyttan med lagen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget innebär nya arbetsuppgifter för socialtjänsten i form av handläggning av yttranden om den person förbudet avses gälla.

Av promemorian framgår att förslaget bedöms innebära att framför allt Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten får en ökad arbetsbelastning, vilket kan förväntas leda till att kostnaderna för dessa myndigheter ökar något. Även Sveriges Domstolar och Kriminalvården bedöms drabbas av något ökade kostnader. Ingen bedömning av socialtjänstens ökade arbetsbelastning görs.

Det är svårt att göra en säker prognos avseende antalet ärenden om vistelseförbud men det kan enligt promemorian antas bli begränsat. Sammantaget bedömer promemorian att antalet ärenden om vistelseförbud kan uppskattas till högst ett hundratal per år, initialt sannolikt lägre än så när metoden först prövas. Det är också osäkert i hur många av dessa fall Åklagarmyndigheten alternativt Polismyndigheten kommer att begära att socialnämnden ska yttra sig. Utifrån ovanstående gör stadsledningskontoret bedömningen att ett genomförande av förslagen kommer att ha en mindre påverkan på socialnämndernas kostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Det är troligt att de vistelseförbud som utfärdas i huvudsak kommer att gälla på platser i utsatta områden. Människor i dessa områden kan uppleva att de behandlas olika i jämförelse med invånare i andra områden, vilket kan skapa en känsla av stigmatisering. Samtidigt kan konstateras att det finns ett behov av ytterligare åtgärder för att förhindra de kriminella nätverkens aktiviteter och återupprätta tryggheten i lokalsamhället, inte minst i utsatta områden. Den föreslagna lagstiftningen kan eventuellt, tillsammans med andra nödvändiga insatser, bidra till att skapa tryggare och säkrare livsmiljöer genom att minska de kriminella nätverkens inflytande och kontroll i de områden som är särskilt utsatta för deras brottslighet.

Allt fler och allt yngre individer rekryteras till kriminella nätverk. Skjutningar riktas allt oftare mot barn och ungdomar. Regleringen om vistelseförbud bör enligt utredarnas bedömning omfatta unga personer, men inte barn under 15 år då de inte är straffmyndiga. Vid alla åtgärder som rör barn ska beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Barn har rätt till det skydd och den omvårdnad som behövs för deras välfärd.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att ett vistelseförbud kan ha såväl positiva som negativa effekter på barns möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter enligt barnkonventionen. Detta gäller såväl det enskilda barnet som är föremål för förbudet som andra enskilda barn i dennes närhet, exempelvis syskon och kamrater, men också den större gruppen barn som bor eller vistas i det aktuella området. Vistelseförbud kan vara en

åtgärd som staten kan nyttja för att genomföra eller säkerställa barns rättigheter. Om åtgärden får till effekt att miljön blir lugnare och tryggare får det en positiv effekt för de barn som vistas i ett det aktuella området. Att förebygga och förhindra att barn utsätts för brott är att säkerställa barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6 barnkonventionen).

När ett vistelseförbud berör ett barn måste det säkerställas att barnkonventionens principer om bland annat barnens bästa och rätt till liv, överlevnad och utveckling beaktas i möjligaste mån. Att begränsa ett barns möjligheter att vistas på vissa platser kan försvåra barnets möjligheter att delta i positiva sammanhang som fritidsaktiviteter eller att upprätthålla goda kamratrelationer, vilket kan verka negativt på barnets utveckling (artikel 31 respektive 6 barnkonventionen). Av promemorian framgår att begränsningar av förbudet ska kunna göras för att den som omfattas av förbudet ska kunna gå i skolan eller delta i en fritidsaktivitet. Det är angeläget att förbudet inte får en alltför negativ påverkan på möjligheten att upprätthålla eller skapa positiva kontakter och aktiviteter.

Förslaget väntas beröra män i större utsträckning än kvinnor. När det gäller det dödliga våldet i den kriminella miljön är det nästan uteslutande män som begår våld, främst mot andra män. Även när det gäller allvarlig brottslighet i kontexten kriminella nätverk lagförs fler män än kvinnor. Kvinnor uttrycker i större utsträckning än män otrygghet enligt de nationella trygghetsundersökningar som brottsförebyggande rådet (Brå) årligen genomför. Ett genomförande av förslaget skulle därmed kunna bidra till att kvinnors känsla av trygghet ökar.

Bilagor

1. Sammanfattning av promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser (Ds 2023:17)
2. Förslag till yttrande

Ärendet

Göteborgs Stad har 2023-06-27 fått remissen Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser för yttrande. Yttrandet ska vara Justitiedepartementet tillhanda senast 2023-10-20.

Beskrivning av ärendet

På grund av kort svarstid har inte stadsledningskontoret haft möjlighet att underremittera remissen till berörda nämnder. Synpunkter på förslaget har inhämtats från socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst.

Utredningens uppdrag

Utredaren har haft i uppdrag att utreda om det i syfte att öka tryggheten och minska brottsligheten bör införas en möjlighet att begränsa enskilda personers rätt att vistas på vissa platser eller områden i samhället utan att personen har dömts till påföljd för brott. Det kan exempelvis handla om att förbjuda personer med kopplingar till kriminella nätverk att vistas på en viss plats eller att förhindra att personer vistas på en plats där de har skapat otrygghet.

Uppdraget har inneburit att utredaren ska överväga under vilka förutsättningar det är lämpligt att utfärda vistelseförbud och presentera nödvändiga lagförslag. Syftet med förslagen ska vara att bidra till att de mest brottsaktiva kan hållas borta från utsatta platser och på så sätt minska brottsligheten, skydda individen som får vistelseförbud, lugna ner pågående konflikter och öka tryggheten i ett område eller på en viss plats.

Utredaren har också haft uppdraget att bedöma och beskriva vilka närmare kriterier som måste vara uppfyllda för att en begränsning av rörelsefriheten ska vara förenlig med regeringsformen, Europakonventionen och Sveriges övriga internationella åtaganden i fråga om mänskliga rättigheter. Utredaren har dessutom haft i uppdrag att bedöma vilken begränsning av rörelsefriheten som kan anses vara proportionerlig i förhållande till ändamålet att skydda individen och att förebygga och förhindra skjutningar, sprängningar och annan allvarlig brottslighet. Skyddet för grundläggande fri- och rättigheter ska beaktas i utformningen av alla förslag.

Behovet av ny reglering

Av utredningen framgår att antalet skjutningar och sprängningar i den gängkriminella miljön de senaste åren har ökat. I en europeisk jämförelse ligger antalet dödsskjutningar i Sverige mycket högt. Det handlar om cirka fyra avlidna per miljoner invånare och år i Sverige att jämföras med cirka 1,6 avlidna per miljoner invånare och år i övriga Europa. När det gäller dödligt skjutvapenvåld äger 80 procent av fallen idag rum vid konflikter i den gängkriminella miljön och de av polisen utpekade utsatta områdena är kraftigt överrepresenterade som brottsplatser. De utsatta områdena anges motsvara sammanlagt endast 0,02 procent av Sveriges geografiska yta med en befolkningsmängd om cirka 550 000 personer, det vill säga cirka fem procent av befolkningen. De individer som begår brott och är involverade i kriminella nätverk är mycket få i förhållande till antalet bosatta i de utsatta områdena. Trots att de relativt sett är få till antalet har de kriminella aktörerna en stor inverkan på det område som de verkar inom. Våldsbrottsligheten i form av skjutningar och sprängningar, men också annan brottslighet såsom narkotikabrottslighet, skapar stor otrygghet utanför den kriminella miljön. Det gäller framför allt i utsatta områden där den grova brottsligheten ökar.

Våldet har genomgått en förändring på så sätt att det har blivit vanligare att dödligt våld inträffar utomhus och på allmänna platser. Inte sällan är det automatvapen som används.

Av utredningen framgår att minst 46 utomstående personer drabbats i 36 skjutningar och sprängningar under åren 2011 till 2020. Av dessa utomstående har 14 avlidit och 32 skadats. Antalet drabbade har ökat med tiden, från fyra personer under de första tre åren till 24 under de sista tre åren. Den ökade risken för att utomstående drabbas kan kopplas samman med ett ökat antal hylsor på brottsplatserna, att en ökad andel automatvapen används vid mord med skjutvapen samt ett ökat antal sprängningar. Dessa omständigheter speglar troligen en ökande likgiltighet inför att skada eller döda utomstående. Det kan också vara ett utslag av att utförarna blivit allt yngre och mer oerfarna i vapen- och sprängmedelshantering.

Många skjutningar är en direkt reaktion på ett tidigare angrepp och gärningarna riskerar att leda till långa serier av våldsdåd, inte sällan på gator och torg med risker för utomståendes liv och hälsa och otrygghet för allmänheten som följd. Skjutningar sker också i områden kring skolor. Även om de flesta skjutningarna sker utanför skoltid påverkas barnen av våldet såväl i skolan som på fritiden. Känslan av otrygghet sprider sig även bland boende och andra som vistas i utsatta områden. De ser hur de kriminella nätverken använder sitt våldskapital för att kontrollera områden, utöva otillåten påverkan och bedriva narkotikahandel. Det blir en negativ spiral där den sociala kontroll som utövas av boende och andra som verkar i ett lokalsamhälle försvagas med följd att brottsbenägna personer lockas att begå ytterligare brott i området. Lokala företagare utsätts också direkt för brott som begås av de kriminella nätverken, exempelvis olaga hot och utpressning.

I utredningen framhålls att det finns ett behov av ytterligare åtgärder för att förhindra de kriminella nätverkens aktiviteter och återupprätta tryggheten i lokalsamhället, inte minst i utsatta områden. Det är vidare angeläget att förtroendet för och tilltron till rättsväsendet ökar för att fler i de utsatta områdena ska vilja anmäla brott och medverka i brottsutredningar. På så sätt kan antalet brott som klaras upp öka och de som begår brotten kan lagföras.

Angränsande uppdrag

En särskild utredare har getts i uppdrag att undersöka om de befintliga möjligheterna att inom ramen för påföljdssystemet föreskriva var dömda personer ska vistas eller inte får vistas är tillräckliga (Ju 2022:10). I uppdraget ingår att se över om det finns skäl att överväga ändringar som innebär utökade eller nya möjligheter att besluta var en dömd person ska vistas eller inte får vistas. Utredningen, som antagit namnet Utredningen om ett förstärkt samhällsskydd och en minskad risk för återfall i brott, ska redovisa sitt uppdrag 2024-07-01. Mot denna bakgrund lämnas inga förslag som gäller påföljdssystemet i nu aktuell promemoria.

I departementspromemorian Vistelseförbud för barn övervägs om socialnämnden i skyddande syfte bör få besluta att begränsa enskilda barns rätt att vistas på vissa platser eller i vissa områden i samhället. Syftet med ett sådant vistelseförbud skulle vara att hindra barnet från att vistas i en miljö som bedöms kunna påverka barnets hälsa eller utveckling negativt. Promemorians bedömning är emellertid att det saknas stöd för att detta ändamål skulle uppnås genom en reglering om vistelseförbud. Ett vistelseförbud skulle också, enligt promemorian, kunna försämra barnets möjligheter till en positiv

utveckling. Barnet skulle exempelvis kunna uteslutas från positiva sammanhang och åtgärden skulle kunna skapa en ökad misstro till de sociala myndigheterna. Enligt promemorian bör en reglering om vistelseförbud för barn därför inte införas. Trots detta ställningstagande i sak lämnas det i promemorian, i enlighet med uppdraget, förslag till en reglering om vistelseförbud i syfte att förebygga och förhindra att barn far illa. Bestämmelserna föreslås införas i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och ger socialnämnden möjlighet att förbjuda personer under 18 år att under vissa tider vistas på en särskilt angiven plats eller inom ett särskilt angivet område. De författningsändringar som trots ställningstagandet i sak ändå lämnades har föreslagits träda i kraft den 1 juli 2023. Några förändringar i LVU i enlighet med förslaget har ännu inte beslutats. Det vistelseförbud som var i fråga i denna utredning var således en social insats, med ett skyddande syfte. Det är alltså inte fråga om ett vistelseförbud som ska ha till syfte att verka brottsförebyggande eller som ska användas för att upprätthålla ordningen på allmänna platser. Inte heller ska det utformas som en reaktiv åtgärd mot ett tidigare uppvisat beteende.

Göteborgs Stad yttrade sig över förslaget, se KS 2022-10-19 § 750. Göteborgs Stad betonade att det finns behov av ytterligare verktyg och insatser för att möta ungdomars behov av stöd och hjälp på ett tidigt stadium och välkomnade därför de initiativ som undersöker hur sådana verktyg skulle kunna utformas. Göteborgs Stad ansåg dock inte att det avsedda ändamålet skulle uppnås med hjälp av den nya regleringen. Sammanfattningsvis delade Göteborgs Stad utredningens slutsatser och bedömde att ett vistelseförbud i enlighet med förslaget inte bör införas.

Utredningens bedömningar och förslag till ny reglering

Det finns redan idag ett antal befintliga möjligheter för polisen att ingripa mot och avlägsna personer från en viss plats. Utredningen framhåller dock att dessa verktyg inte är tillräckliga för att förebygga eller förhindra att brott begås eller att brottslig verksamhet bedrivs på platser som kontrolleras och domineras av kriminella nätverk. Omfattningen och konsekvenserna av den grova brottsligheten, inte minst i utsatta områden, är väl dokumenterad och våldshändelser inträffar i allt högre grad utomhus i det offentliga rummet och på andra platser inomhus där allmänheten vistas. I promemorian görs bedömningen att det finns ett behov av ytterligare åtgärder för att motverka de kriminella nätverkens aktiviteter och återupprätta tryggheten i lokalsamhället.

Det ökande skjutvapenvåldet i det offentliga rummet och de kriminella nätverkens påverkan på lokalsamhället hotar det fria samhället. Att enskilda upplever otrygghet i lokalsamhället till följd av att man löper risk att skadas eller till och med dödas av våldsdåd eller till följd av att platsen kontrolleras av kriminella nätverk är negativt ur ett integritetsperspektiv och påverkar en påtaglig mängd enskilda personers rörelsefrihet. Det gäller såväl vuxna som barn. Deras rätt att tryggt och säkert kunna röra sig och vistas i det offentliga rummet måste värnas. Enligt promemorian bör det vara den som agerar på ett sådant sätt att tryggheten på en viss plats hotas som ska få tåla inskränkningar i sin rörelsefrihet, inte den som upplever otrygghet när hen uppehåller sig där för att exempelvis ta sig till och från arbete eller skola, utöva idrott, friluftsliv eller andra aktiviteter. I promemorian framhålls att det mot den bakgrunden är rimligt att det införas en ny reglering om vistelseförbud. En sådan reglering skulle göra det möjligt att, under vissa förutsättningar, hålla personer med koppling till kriminella nätverk borta från vissa platser om personen riskerar att främja brott eller brottslig verksamhet som begås av det

kriminella nätverket. Ett sådant verktyg kan skydda allmänheten genom att minska brottsligheten och öka tryggheten i framför allt utsatta områden. En ny lagstiftning skulle alltså syfta till att stärka brottsbekämpningen och inte primärt syfta till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet på dessa platser. Utredningen bedömer att förslaget förväntas leda till ökad trygghet för allmänheten och kan komma att öka även för den person som får vistelseförbud. Vistelseförbud bedöms bidra till att försvåra nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk. Förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i berörda områden förväntas också bli bättre.

En ny reglering med ett straffsanktionerat vistelseförbud på vissa platser inom ett geografiskt avgränsat område bedöms av promemorian sammanfattningsvis vara förenlig med grundlagarna, Europakonventionen och dess tilläggsprotokoll samt EU-stadgan. Utredningen bedömer att genom den föreslagna regleringen säkerställs ett effektivt och rättssäkert förfarande.

Lag om vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Av förslaget framgår att vistelseförbud får meddelas om det med hänsyn till omständigheterna:

- finns en påtaglig risk för att en grupp personer kommer att begå brott eller utöva brottslig verksamhet inom det område där förbudet avses gälla, och
- kan befaras att den mot vilken förbudet avses gälla medvetet kommer att främja brottet eller den brottsliga verksamheten.

Ett vistelseförbud får enbart meddelas om det brott eller den brottsliga verksamhet som riskerar att begås:

- har bakgrund i eller syftar till att framkalla en konflikt mellan grupper av personer i vilken det finns risk för att skjutvapen eller sprängämne eller annat liknande ämne kan komma till användning,
- utövas i organiserad form och är ägnat att skada tryggheten hos allmänheten.

Ett vistelseförbud får inte avse ett större geografiskt område än vad som är nödvändigt för att uppnå skyddsändamålen. Vistelseförbud får meddelas endast om intresset av ett sådant förbud väger tyngre än den enskildes intresse av att få vistas inom området. Ett vistelseförbud ska förses med de begränsningar och undantag som är påkallade med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet. Vistelseförbud får inte avse en person under 15 år.

Ett beslut om vistelseförbud som meddelats på grund av risk för brottslighet som har bakgrund i eller är ägnad att framkalla en konflikt mellan grupper av personer i vilken det finns risk för att skjutvapen eller sprängämne eller annat liknande ämne kan komma till användning får förenas med villkor om elektronisk övervakning.

Ett vistelseförbud ska gälla för en viss tid, högst ett år. Ett vistelseförbud med villkor om elektronisk övervakning får förlängas med högst tre månader i taget. I övrigt får ett vistelseförbud förlängas med högst ett år i taget.

Polismyndigheten ska anmäla behov av vistelseförbud till Åklagarmyndigheten. Polisen ska genast underrätta socialnämnden när en anmälan om vistelseförbud görs avseende någon som inte har fyllt 18 år. Frågor om vistelseförbud prövas av åklagaren. Tingsrätten

ska pröva åklagarens beslut i fråga om vistelseförbud på begäran av den enskilde, om beslutet gått honom eller henne emot.

Socialnämnden ska på begäran av åklagaren eller Polismyndigheten lämna yttrande i fråga om den person mot vilken förbudet avses gälla. Yttrandet ska innehålla uppgifter om den person mot vilken förbudet avses gälla och som är av betydelse för utredningen av frågan om vistelseförbud.

Den som överträder ett vistelseförbud döms till fängelse i högst ett år. I ringa fall döms till böter.

Den nya lagen (och ändringar i befintlig lagstiftning) föreslås träda i kraft 2024-07-01.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret ställer sig delvis positivt till förslaget ur ett kommunalt perspektiv. Det finns behov av ytterligare verktyg och insatser för att stävja den organiserade brottsligheten och stadsledningskontoret välkomnar därför de initiativ som undersöker hur sådana verktyg skulle kunna utformas. Förslaget berör ett komplext område som inbegriper flera svåra bedömningar. I dialoger med socialförvaltningarna framkommer olika bedömningar av förslaget.

Inskränkningar i medborgerliga fri- och rättigheter

Förslaget om ett förbud för enskilda att vistas på vissa platser där allmänheten har rätt att röra sig innebär en begränsning av vissa medborgerliga fri- och rättigheter. För att en sådan begränsning ska anses acceptabel måste den ha ett godtagbart intresse och stå i proportion till det ändamål som begränsningen ska tillgodose.

Har förslaget ett godtagbart syfte?

De intressen som en reglering om vistelseförbud skulle skydda är starka. Det handlar om intresset av att förebygga och förhindra att brott begås, däribland allvarliga våldsbrott som riskerar människors liv och hälsa. Den typ av brottslighet som regleringen syftar till att bekämpa inkluderar användning av skjutvapen, hot, öppen narkotikahandel, utpressning och skadegörelse. När denna brottslighet kopplas samman med kriminella nätverks dominans över ett område påverkas både enskilda personer och företagare på ett sätt som allvarligt drabbar lokalsamhället. De kriminella nätverken som agerar i specifika områden utövar brottslig verksamhet och bygger genom sin närvaro upp hotande maktstrukturer. För att återställa tryggheten i dessa områden är det nödvändigt att kunna agera när det finns risk för allvarliga våldsbrott och andra former av brottslig verksamhet som utförs av kriminella nätverk. Det ökande skjutvapenvåldet i det offentliga rummet och de kriminella nätverkens påverkan på lokalsamhället hotar det öppna samhället.

Människors upplevelse av otrygghet på grund av risken för våld eller på grund av att platser kontrolleras av kriminella nätverk är ett allvarligt intrång i deras integritet och påverkar deras rätt att fritt och säkert röra sig i det offentliga rummet. Det gäller såväl vuxna som barn. Deras rätt att tryggt och säkert kunna röra sig och vistas i det offentliga rummet måste skyddas. Mot bakgrund av ovanstående gör utredningen bedömningen att förslaget om möjlighet att utfärda vistelseförbud för enskilda med koppling till kriminella nätverk har ett sådant godtagbart intresse som krävs för att en begränsning av de individuella fri- och rättigheterna ska vara acceptabel. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning i denna del.

Är regleringen nödvändig och proportionerlig?

En ny reglering om vistelseförbud måste också anses vara nödvändig och proportionerlig i förhållande till syftet med den. De tidigare åtgärder som vidtagits för att stävja de kriminella nätverkens brottslighet har varit otillräckliga. Möjligheten att begränsa fri- och rättigheter för personer som främjar kriminella nätverks brottslighet på vissa platser kan behöva övervägas för att tillförsäkra andra individer deras rättighet att röra sig fritt i det offentliga rummet utan att bli utsatta för brott. Förslaget aktualiserar behovet av att ställa olika individers grundläggande fri- och rättigheter mot varandra. Frågan är om en ny reglering om vistelseförbud utan konkret brottsmisstanke, baserad på risken för att brott eller brottslig verksamhet kan komma att utövas av kriminella nätverk på en viss plats, är en proportionerlig åtgärd.

Övervägandena om hur intresset av brottsbekämpning respektive enskildas intresse av att utöva sina fri- och rättigheter bör balanseras, kräver en analys av den nytta som nya möjligheter att utfärda vistelseförbud kan förväntas medföra. Dessutom behöver det förväntade intrånget i den enskildes fri- och rättigheter analyseras, innan en avvägning görs.

Av utredningen framgår att antalet meddelade förbud förväntas bli relativt få. Vistelseförbud bedöms av utredningen ändå bli en verksam åtgärd i situationer då konfliktnivån mellan olika kriminella grupperingar i ett visst område intensifierats och behöver kylas ned, för att undvika risk för användning av våld i det offentliga rummet. Vistelseförbud bedöms också bli en verksam åtgärd i situationer då en kriminell gruppering tagit kontroll över ett område på ett sätt som skapar otrygghet samtidigt som de personer som främjar brottsligheten är väl kända. Utredningen pekar också på att de åtgärder som liknar det vistelseförbud som nu övervägs och som har prövats, såsom den utökade möjligheten att meddela föreskrifter om vistelseort inom ramen för påföljdssystemet och tillträdesförbudslagstiftningen, uppges ha haft avsedd effekt.

Utredningen bedömer att förslaget förväntas leda till ökad trygghet för allmänheten men även för den person som får vistelseförbud. Vistelseförbud bedöms också bidra till att försvåra nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk. Förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i berörda områden förväntas också bli bättre.

I dialogen med stadens verksamheter har olika synpunkter på lagförslagets sannolika effekt framkommit. Å ena sidan framhålls att lagstiftningen kan ge en ökad trygghetskänsla hos allmänheten genom att ett vistelseförbud kan resultera i att personer som manifesterar sitt våldskapital och därmed skapar otrygghet, till exempel genom att bära skyddsvästar, inte längre befinner sig i det offentliga rummet. Å andra sidan finns en tveksamhet kring om allmänheten kommer att märka att kriminella individer med våldskapital har fått ett förbud att vistas på en specifik plats. Det finns också tveksamheter kring om personer som potentiellt skulle omfattas av den föreslagna lagstiftningen baserat på misstankar om mycket allvarliga brott faktiskt kommer att följa ett eventuellt vistelseförbud. Förslaget kan ha en viss effekt på förekomsten av brott och ordningsstörningar lokalt inom det område ett förbud avser då förbudet kan få till följd att kriminella individer flyttas eller flyttar sig från platsen. Eftersom de aktuella individerna sannolikt kommer att förflytta sig till en annan plats riskerar den positiva effekt som kan uppstå inom ett område, att motsvaras av en negativ effekt inom ett annat område. Utifrån ovanstående anser stadsledningskontoret att det inte är möjligt att bedöma om förslagen får avsedd effekt.

Av promemorian framgår att ett vistelseförbud inte ska hindra förbudspersonen från att röra sig fritt på andra platser än allmänna platser, skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem, och i fordon på allmän plats inom förbudsområdet. Förbudet ska utformas med vissa begränsningar och undantag som möjliggör för personen att röra sig mellan sitt hem och skolan eller till vissa andra platser för aktiviteter. Stadsledningskontoret bedömer att dessa undantag är nödvändiga för att vistelseförbudet ska bedömas som rimligt och proportionerligt i förhållande till de mänskliga fri- och rättigheterna. I synnerhet gäller detta i de fall begränsningen kommer att röra barn och ungdomar (se ovan under Bedömning ur social dimension).

I de fall ett vistelseförbud rör ett barn anser stadsledningskontoret att det är viktigt att ärendet handläggs av en ungdomsåklagare.

Ytterligare åtgärder för att stävja de kriminella nätverken behövs

Det är viktigt att framhålla att nya möjligheter att besluta om vistelseförbud enbart skulle utgöra ett verktyg bland flera för att minska de kriminella nätverkens inflytande och öka tryggheten i samhället. För att den föreslagna lagstiftningen ska få en effekt på ett område krävs att polis, socialtjänst och andra aktörer går in med flera insatser för att motverka och förebygga att ungdomar i riskzonen för gängkriminalitet rekryteras av gängen. Ett beslut om vistelseförbud för vissa individer kan ge bättre förutsättningar för ett sådant arbete.

En effektiv uppföljning av ett meddelat förbud krävs

Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att för att en ny reglering om vistelseförbud inte endast ska fylla en symbolisk funktion krävs att åtgärden följs upp med tillgängliga polisiära resurser som säkerställer att regleringen blir effektiv. Efterlevnaden av meddelade förbud kan också kontrolleras genom möjligheter till elektronisk övervakning eller säkerställas genom ökad kamerabevakning. Polisens arbetsmetoder och samverkan med andra aktörer om tryggheten i det offentliga rummet får också central betydelse för boende och lokala företagens syn på åtgärderna som legitima, vilket är ytterligare en förutsättning för att de önskade effekterna av regleringen ska nås.

Förslagets påverkan på socialtjänstens verksamhet

Stadsledningskontoret bedömer att socialnämndernas arbetsuppgift att handlägga yttrandena till följd av lagförslaget är rimlig och kan utgöra ett incitament i det sociala arbetet med målgruppen. I de fall vistelseförbudet rör barn och unga kan det utgöra ett verktyg i dialogerna med vårdnadshavare. Då det rör sig om ett fåtal individer som kan bli aktuella för ett vistelseförbud, förväntas inte handläggning av yttranden innebära någon större arbetsbelastning för socialnämnderna. Socialförvaltningarna har framfört att det kan finnas en ökad risk för otillåten påverkan i samband med den nya arbetsuppgiften.

Förslagets påverkan på medarbetare i staden

Lagförslaget bedöms kunna få positiva effekter för stadens medarbetare som arbetar med målgruppen eller i utsatta områden där organiserad brottslighet och gängkriminalitet är mer påtaglig. För personal i stadens verksamheter som fritidsgårdar och skolor, kan vistelseförbudet bidra till en tryggare miljö och större möjligheter att arbeta förebyggande med barn och unga som riskerar att rekryteras till gäng. Samtidigt kan det föreligga en risk för hot och otillbörlig påverkan i situationer där en individ med vistelseförbud

befinner sig i eller nära lokalerna och påverkar personalen i syfte att förhindra dem från att göra anmälningar.

Oklarheter i hur lagen kommer att tillämpas

Stadsledningskontoret anser att det finns vissa oklarheter i hur den föreslagna lagstiftningen kommer att tillämpas. Lagstiftningen är ingripande i enskilda människors liv samtidigt som det till viss del är oklart hur besluten och effekterna av dem kommer att bli i praktiken. Detta gäller till exempel hur omfattande ett vistelseförbud kommer att vara geografiskt och i tid. Utvecklingen av praxis är en nödvändig del av rättssystemet för att fylla lagstiftningens innehåll och säkerställa dess relevans och effektivitet. Samtidigt finns det risker för osäkerhet. När en lag lämnar ett betydande utrymme för tolkning är det svårt att bedöma lagförslaget proportionerlighet. Det är angeläget att följa upp och om nödvändigt göra förändringar för att säkerställa att lagen upprätthålls på ett rättssäkert sätt.

Vidare önskar stadsledningskontoret framhålla att om förslagen som presenteras i departementspromemorian ”Vistelseförbud för barn”, Ds 2022:12 blir verklighet, krävs ett klagörande av hur vistelseförbuden, enligt de två föreslagna regleringarna, ska förhålla sig till varandra.

Sammanfattningsvis anser stadsledningskontoret att lagförslaget syftar till att uppfylla ett berättigat intresse men det är inte möjligt för staden att fullt ut bedöma om lagen får den effekt som beskrivs i utredningen. Därmed är det inte heller möjligt att bedöma om de föreslagna begränsningarna av individers fri- och rättigheter står i proportion till nyttan med lagen.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria lämnas förslag på en ny reglering om vistelseförbud. Förslaget syftar till att stärka bekämpningen av brott och brottslig verksamhet som utövas av kriminella nätverk i det offentliga rummet. Regleringen föreslås införas i en ny lag om vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser.

Lagstiftningen tar sikte dels på nätverkens våldsamma uppgörelser, dels på annan brottslighet som skapar otrygghet hos allmänheten. Personer som kan befaras medvetet främja nätverkens brottslighet inom ett visst område föreslås kunna få vistelseförbud där. Vistelseförbudet föreslås vara straffsanktionerat. Genom den föreslagna regleringen säkerställs ett effektivt och rättssäkert förfarande.

Förslaget förväntas leda till ökad trygghet för allmänheten. Tryggheten kan komma att öka även för den person som får vistelseförbud. Vistelseförbud bedöms bidra till att försvåra nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk. Förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i berörda områden förväntas också bli bättre.

Den nya lagen (och ändringar i befintlig lagstiftning) föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Yttrande över remiss från Remiss från Justitiedepartementet - Promemorian Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser

Göteborgs Stad ställer sig delvis positiv till förslaget ur ett kommunalt perspektiv. Det finns behov av ytterligare verktyg och insatser för att stävja den organiserade brottsligheten och staden välkomnar därför de initiativ som undersöker hur sådana verktyg skulle kunna utformas. Förslaget berör ett komplext område som inbegriper flera svåra bedömningar.

Inskränkningar i medborgerliga fri- och rättigheter

Förslaget om ett förbud för enskilda att vistas på vissa platser där allmänheten har rätt att röra sig innebär en begränsning av vissa medborgerliga fri- och rättigheter. För att en sådan begränsning ska anses acceptabel måste den ha ett godtagbart intresse och stå i proportion till det ändamål som begränsningen ska tillgodose. Utredningen gör bedömningen att förslaget om möjlighet att utfärda vistelseförbud för enskilda med koppling till kriminella nätverk har ett sådant godtagbart intresse som krävs för att en begränsning av de individuella fri- och rättigheterna ska vara acceptabel. Göteborgs Stad delar utredningens bedömning i denna del.

En ny reglering om vistelseförbud måste också anses vara nödvändig och proportionerlig i förhållande till syftet med den. Frågan är om en ny reglering om vistelseförbud utan konkret brottsmisstanke, baserad på risken för att brott eller brottslig verksamhet kan komma att utövas av kriminella nätverk på en viss plats, är en proportionerlig åtgärd.

Övervägandena om hur intresset av brottsbekämpning respektive enskildas intresse av att utöva sina fri- och rättigheter bör balanseras, kräver en analys av den nytta som nya möjligheter att utfärda vistelseförbud kan förväntas medföra. Dessutom behöver det förväntade intrånget i den enskildes fri- och rättigheter analyseras, innan en avvägning görs.

Av utredningen framgår att antalet meddelade förbud förväntas bli relativt få. Vistelseförbud bedöms av utredningen ändå bli en verksam åtgärd i situationer då konfliktnivån mellan olika kriminella grupperingar i ett visst område intensifierats och behöver kylas ned, för att undvika risk för användning av våld i det offentliga rummet. Vistelseförbud bedöms också bli en verksam åtgärd i situationer då en kriminell gruppering tagit kontroll över ett område på ett sätt som skapar otrygghet samtidigt som de personer som främjar brottsligheten är väl kända. Utredningen pekar också på att de åtgärder som liknar det vistelseförbud som nu övervägs och som har prövats, uppges ha

haft avsedd effekt. Exempel på en sådan åtgärd är den utökade möjligheten att meddela föreskrifter om vistelseort inom ramen för påföljdssystemet och tillträdesförbudslagstiftningen.

Utredningen bedömer att förslaget förväntas leda till ökad trygghet för allmänheten men även för den person som får vistelseförbud. Vistelseförbud bedöms också bidra till att försvåra nyrekryteringen av unga till kriminella nätverk. Förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i berörda områden förväntas också bli bättre.

I dialogen med stadens verksamheter har olika synpunkter på lagförslagets sannolika effekt framkommit. Å ena sidan framhålls att lagstiftningen kan ge en ökad trygghetskänsla hos allmänheten genom att ett vistelseförbud kan resultera i att personer som manifesterar sitt våldskapital och därmed skapar otrygghet, till exempel genom att bära skyddsvästar, inte längre befinner sig i det offentliga rummet. Å andra sidan finns en tveksamhet om allmänheten kommer att märka att kriminella individer med våldskapital har fått ett förbud att vistas på en specifik plats. Det finns också tveksamheter kring om personer som potentiellt skulle omfattas av den föreslagna lagstiftningen baserat på misstankar om mycket allvarliga brott faktiskt kommer att följa ett eventuellt vistelseförbud. Förslaget kan ha en viss effekt på förekomsten av brott och ordningsstörningar lokalt inom det område ett förbud avser då förbudet kan få till följd att kriminella individer flyttas eller flyttar sig från platsen. Eftersom de aktuella individerna sannolikt kommer att förflytta sig till en annan plats riskerar den positiva effekt som kan uppstå inom ett område, att motsvaras av en negativ effekt inom ett annat område. Utifrån ovanstående anser Göteborgs Stad att det inte är möjligt att bedöma om förslagen får avsedd effekt.

Av promemorian framgår att ett vistelseförbud inte ska hindra förbudspersonen från att röra sig fritt på andra platser än allmänna platser, skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem, och i fordon på allmän plats inom förbudsområdet. Förbudet ska utformas med vissa begränsningar och undantag som möjliggör för personen att röra sig mellan sitt hem och skolan eller till vissa andra platser för aktiviteter. Göteborgs Stad bedömer att dessa undantag är nödvändiga för att vistelseförbudet ska bedömas som rimligt och proportionerligt i förhållande till de mänskliga fri- och rättigheterna. I synnerhet gäller detta i de fall begränsningen kommer att röra barn och ungdomar.

Göteborgs Stad gör bedömningen att ett vistelseförbud kan ha såväl positiva som negativa effekter på barns möjlighet att tillgodogöra sig sina rättigheter enligt barnkonventionen. Detta gäller såväl det enskilda barnet som är föremål för förbudet, som andra enskilda barn i dennes närhet som till exempel syskon och kamrater, men också den större gruppen barn som bor eller vistas i det aktuella området. Vistelseförbud kan vara en åtgärd som staten kan nyttja för att genomföra eller säkerställa barns rättigheter. Om åtgärden får till effekt att miljön blir lugnare och tryggare får det en positiv effekt för de barn som vistas i ett det aktuella området. Att förebygga och förhindra att barn utsätts för brott är att säkerställa barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6 barnkonventionen).

När ett vistelseförbud berör ett barn måste det säkerställas att barnkonventionens principer om bland annat barnens bästa och rätt till liv, överlevnad och utveckling beaktas i möjligaste mån. Att begränsa ett barns möjligheter att vistas på vissa platser kan försvåra barnets möjligheter att delta i positiva sammanhang som fritidsaktiviteter eller att

upprätthålla goda kamratrelationer, vilket kan verka negativt på barnets utveckling (artikel 31 respektive 6 barnkonventionen). Av promemorian framgår att begränsningar av förbudet ska kunna göras för att den som omfattas av förbudet ska kunna gå i skolan eller delta i en fritidsaktivitet. Det är angeläget att förbudet inte får en alltför negativ påverkan på möjligheten att upprätthålla eller skapa positiva kontakter och aktiviteter. I de fall ett vistelseförbud rör ett barn anser Göteborgs Stad det vara viktigt att ärendet handläggs av en ungdomsåklagare.

Ytterligare åtgärder för att stävja de kriminella nätverken behövs

Det är viktigt att framhålla att nya möjligheter att besluta om vistelseförbud enbart skulle utgöra ett verktyg bland flera för att minska de kriminella nätverkens inflytande och öka tryggheten i samhället. För att den föreslagna lagstiftningen ska få en effekt på ett område krävs att polis, socialtjänst och andra aktörer går in med flera insatser för att motverka och förebygga att ungdomar i riskzonen för gängkriminalitet rekryteras av gängen. Ett beslut om vistelseförbud för vissa individer kan ge bättre förutsättningar för ett sådant arbete.

En effektiv uppföljning av ett meddelat förbud krävs

Göteborgs Stad delar utredningens bedömning att för att en ny reglering om vistelseförbud inte endast ska fylla en symbolisk funktion krävs att åtgärden följs upp med tillgängliga polisiära resurser som säkerställer att regleringen blir effektiv. Efterlevnaden av meddelade förbud kan också kontrolleras genom möjligheter till elektronisk övervakning eller säkerställas genom ökad kamerabevakning. Polisens arbetsmetoder och samverkan med andra aktörer om tryggheten i det offentliga rummet får också central betydelse för boende och lokala företagares syn på åtgärderna som legitima, vilket är ytterligare en förutsättning för att de önskade effekterna av regleringen ska nås.

Förslagets påverkan på socialtjänstens verksamhet

Göteborgs Stad bedömer att socialtjänstens arbetsuppgift att handlägga yttrandena till följd av lagförslaget är rimlig och kan utgöra ett incitament i det sociala arbetet med målgruppen. I de fall vistelseförbudet rör barn och unga kan det utgöra ett verktyg i dialogerna med vårdnadshavare. Då det rör sig om ett fåtal individer som kan bli aktuella för ett vistelseförbud, förväntas inte handläggning av yttranden innebära någon större arbetsbelastning för socialnämnderna. Socialförvaltningarna har framfört att det kan finnas en ökad risk för otillåten påverkan i samband med den nya arbetsuppgiften.

Förslagets påverkan på medarbetare i staden

Lagförslaget bedöms kunna få positiva effekter för stadens medarbetare som arbetar med målgruppen eller i utsatta områden där organiserad brottslighet och gängkriminalitet är mer påtaglig. För personal i stadens verksamheter som fritidsgårdar och skolor, kan vistelseförbudet bidra till en tryggare miljö och större möjligheter att arbeta förebyggande med barn och unga som riskerar att rekryteras till gäng. Samtidigt kan det föreligga en risk för hot och otillbörlig påverkan i situationer där en individ med vistelseförbud befinner sig i eller nära lokalerna och påverkar personalen i syfte att förhindra dem från att göra anmälningar.

Oklarheter i hur lagen kommer att tillämpas

Göteborgs Stad anser att det finns vissa oklarheter i hur den föreslagna lagstiftningen kommer att tillämpas. Lagstiftningen är ingripande i enskilda människors liv samtidigt

som det till viss del är oklart hur besluten och effekterna av dem kommer att bli i praktiken. Detta gäller till exempel hur omfattande ett vistelseförbud kommer att vara geografiskt och i tid. Utvecklingen av praxis är en nödvändig del av rättssystemet för att fylla lagstiftningens innehåll och säkerställa dess relevans och effektivitet. Samtidigt finns det risker för osäkerhet. När en lag lämnar ett betydande utrymme för tolkning är det svårt att bedöma lagförslagets proportionerlighet. Det är angeläget att följa upp och om nödvändigt göra förändringar för att säkerställa att lagen upprätthålls på ett rättssäkert sätt.

Vidare önskar Göteborgs Stad framhålla att om förslagen som presenteras i departementspromemorian ”Vistelseförbud för barn”, Ds 2022:12, blir verklighet, krävs ett klargörande av hur vistelseförbuden, enligt de två föreslagna regleringarna, ska förhålla sig till varandra.

Sammanfattningsvis anser Göteborgs Stad att lagförslaget syftar till att uppfylla ett berättigat intresse men det är inte möjligt för staden att fullt ut bedöma om lagen får den effekt som beskrivs i utredningen. Därmed är det inte heller möjligt att bedöma om de föreslagna begränsningarna av individers fri- och rättigheter står i proportion till nyttan med lagen.

För Göteborgs Kommunstyrelse